

Uspehi so plod njihovih rok

Novinarski obiski niso vedno prijetni, zlasti ne nenapovedani. Ne samo zato, ker bi ljudem, s katerimi je potreben razgovor, odvezali dragocen čas, ampak pogosto tudi zato, ker se le-ti nimajo časa pripraviti — dostikrat tudi na »polakirane« izjave. Ne da bi imeli namen koga presenečati, smo, lahko bi rekli, padli v »TAPO« na Celovški cesti. Radi bi se samo seznanili z uspehi in problemi tega kolektiva, zato smo povprašali po direktorju in predsedniku delavskega sveta.

»Ne vem, če sem ravno najbolj pristojen dajati kakšne izjave,« se je v začetku skromno opravičeval, toda že smo se znašli sredi sproščenega pogovora. Takoj smo lahko ugotovili, da je z razmerami in poslovanjem podjetja zelo dobro seznanjen. Samo ob navajanju točnejših podatkov so mu priskočili na pomoč sodelavci iz odgovornih služb.

Prodor s kvalitetnimi izdelki

Organizacija, ki jo štejejo za obrtno, se ukvarja z izdelovanjem oblaženega pohištva in zaposluje 90 delavcev. Njihov proizvodni program je kombiniran. Del programa je usmerjen v serijsko proizvodnjo, drugi del pa v izdelavo po naročilu. Prav z izdelki po naročilu so najbolj zastopani na tujih tržiščih. Z njimi opremljajo najzahtevnejše objekte visokega standarda in ni naročil, ki bi se jih ustrašili. Zato pravi Branko Horvat, da so v tej panogi nekakšen »butik«. Z delom njihove opreme so opremljeni mnogi objekti z zelo zvenečimi imeni, kot so Hotel Interkontinental Beograd, Cankarjev dom v Ljubljani, Kongresni center Sava Beograd, Spominski dom v Jablanici, razni reprezentančni objekti v Sovjetski zvezi, med temi tudi na Jalti. Seznam bi bil predolg za naštevaje. Vlada palača v Gvineji je vsa opremljena z njihovo opremo. Takšna proizvodna usmeritev jim omogoča tudi sicer zelo hitro prilagajanje zahtevam tako domačega kot tujega tržišča. Lani so planirali 20 odstotkov vse proizvodnje za izvoz, vendar so je že ob zaključku tretjega četrtletja prodali na tuj trg 32%. Podatki zadnjega trimesečja pa kažejo, da so do konca leta prodali v tujino verjetno 40 odstotkov celotne proizvodnje. V tem pogledu so za letošnje leto še večji optimisti, saj tako napovedujejo že sklenjene pogodbe. Pretežno izvažajo na vzhodnoevropsko tržišče, v glavnem v Sovjetsko zvezo.

S trdom svojih rok do uspehov

Po podatkih za lansko tretje trimesečje so bili poslovni rezultati zelo ugodni. Planirani celotni prihodek so presegli za 9 in dohodek za 44 odstotkov. Dokaz za stabilizacijsko obnašanje so tudi podatki, da so sredstva za osebne dohodke povečali le za 2 odstotka nad planiranimi, zato pa so sredstva za sklade povečali kar za 270 odstotkov. Povemo naj, da osebni dohodki ob tem niso slabi, saj znašajo povprečno 8.220 dinarjev mesečno na delavca. Specifičnost proizvodnje sloni na ročnem delu, zato ni pretirano reči, da je vsak uspeh odvisen od njihovih rok. Stroji so udeleženi le v začetni fazi proizvodnje, na primer v krojilnici. Tudi s poslovnimi sredstvi ravna gospodarno: Zamrznjenih obratnih sredstev v zalogah gotovih izdelkov ne poznajo. Prodajo jih takoj, ko pridejo iz proizvodnje, še »vroče«, kot temu sami pravijo. Sicer pa tudi nimajo dovolj skladiščnih prostorov. Velike težave imajo že tedaj s skladiščenjem, kadar zataji mednarodni transport, kar pa se ne dogaja redko. Kljub temu pa ne mislijo na povečevanje skladiščnih prostorov. Izdelek mora v prodajo, ne v skladišče, pravijo. Prav tako nimajo namena vlagati sredstev v razširitev obstoječih ali novih objektov. V naslednjem srednjeročnem načrtu bodo razpoložljiva sredstva vložili raje v posodobitev proizvodnje, v boljšo povezavo posameznih faz izdelave, v izpopolnitev internega transporta in ne nazadnje tudi v izboljšave pogojev dela. Zavedajo se, da je tudi od slednjih odvisna večja produktivnost.

Nepravilnosti je treba sproti odpravljati

Seveda imajo tudi v »TAPO« kakšne težave, toda te skušajo po svojih močeh sproti odpravljati. Zaenkrat jih imajo največ, kot v zadnjem času skoraj povsod, z reprodukcijskim materialom. Sliši se kot refren; pomanjkanje, naraščanje cen. Ob tem jim kakor Damoklejev meč grozi nevarnost, da izgube kupca in da ne bodo vzdržali pogodbenih cen zaradi podražitev. Tarejo jih tudi težave s kadri, predvsem s profilom tapetnikov. Ker je dotok vajencev za ta poklic slab, si pomagajo z dopolnilnim izobraževanjem. S sodelovanjem delavske univerze »Boris Kidrič« so doslej organizirali dva trimesečna tečaja za pridobitev kvalifikacije iz vrst zaposlenih in iskalcev zaposlitev pri skupnosti za zaposlovanje.

O problemih in nepravilnostih samoupravnih organov sproti razpravljajo in ukrepajo. Vsake tri mesece razpravljajo o poslovanju tudi na zborih delavcev.

Svoje mesto in vlogo je dobila v samoupravnem mehanizmu tudi delavska kontrola. Anton Meznarič, predsednik tega organa je povedal, da redno preverjajo realizacijo proizvodnih in prodajnih planov in predlagajo ukrepe zoper tiste, ki jih ne izpolnjujejo, opravljajo nadzor nad razpolaganjem in trošenjem sredstev, preverjajo izvajanje delovne discipline; skratka, organi delavske kontrole svojo funkcijo opravljajo tako, kot jim jo opredeljujejo samoupravni akti. Poleg opravljanja nadzorne funkcije pomagajo samoupravnim organom iskati notranje rezerve z racionalizacijo dela in pri varčevanju z materialom. Ne nazadnje spremljajo tudi izvajanje sklepov organov samoupravljanja.

Skrb za delavce ni samo beseda

Nazadnje je stekla še beseda o skrbi za zadovoljevanje potreb delavcev. Vsem delavcem omogočajo zelo poceni letovanja, ki so jih deležni tudi upokojeanci. Na delovnem me-

stu dobivajo dve vrsti toplih obrokov, za katere plačujejo le 6 dinarjev za obrok. Zavedajo se, da so drobna zadovoljstva prav tako pomembna kot dobri osebni dohodki.

Pred zaključkom našega obiska so nam razkazali še obrate in delovne prostore. Na lastne oči smo se lahko prepričali o resničnosti besed, da prevladuje v proizvodnji ročno delo, zato si upamo brez pridržkov zatrdati, da so njihovi uspehi plod njihovih rok.

Ivo Osolnik

Srečanje starejših krajanov

Šestintridesetič

Krajevna organizacija Rdečega križa Hinko Smrekar je 19. decembra lani že šestintridesetič (36) pripravila prijetno novoletno srečanje svojim 70 in več let starim krajanom. Zakaj, smo vprašali predsednico krajevne organizacije RK Hiacinto Ciuha-Škoda.

»Ljudje tako pridejo skupaj, poklepetajo, si povedo novice, vidijo se. Tako jih zberejo tudi mi, zvemo za njihove težave in probleme. Glejte, sosedska pomoč nam še šepa, radi bi jo bolje organizirali. Tudi mladina je pripravljena pomagati, starejši, pravijo mladi, naj bi zadevo le vodili. Naša KS je še vedno velika in prav težko je vse predvideti in načrtovati. Imamo 614 krajanov nad 70 let, po domovih počitka po Sloveniji in tudi v KS smo doslej obiskali 114 naših nepokretnih občanov.«

Hiacinta Ciuha-Škoda je po poklicu predmetna učiteljica biologije in kemije, vendar sedaj dela kot referent za administrativne in tehnične posle v KS Hinko Smrekar. Delovanje v RK je torej prostovoljno?

»Seveda. V naši KS imamo 1.700 članov humanitarne organizacije, posebno velikih težav nimamo, morda le s pobiranjem članarine. Želeli bi več razumevanja, nam prav pride tudi 100 dinarjev.«

Požrtvovalno delo Hiacinte in drugih odbornikov je bilo tokrat docela poplačano. Veselili so se skupaj s svojimi starejšimi krajan v polni dvorani Serčerjevega doma. Nekatere med njimi so močno zasrbele pete, saj so jim že tretjič zapored godli Veseli Planšarji Frančka Povšeta. Stevilni so mirno sloneli ob pogrnenih mizah, marsikdo si je tihoma obrisal oči in pomislil na kdo ve kaj...

Ob slovesu so si dejali:

»Nasvidenje prihodnje leto!«

Bogomir Šefic
Foto: Jaka Bregar